

นโยบายความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Security Policy and International Relationship)

เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา นโยบายความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
(รหัสวิชา DAD 5301)

ดร.เอื้ออัมพร ทิพย์ทิษฐ์มพร

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คำนำ

เอกสารประกอบการสอน รายวิชา นโยบายความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รหัสวิชา DAD 5301 จำนวน 3 หน่วยกิต เวลาเรียน 45 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์รายวิชา คือ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์กรณีตัวอย่างการศึกษา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ผู้เรียนมีความรู้ด้านกลยุทธ์และเทคนิคการวิเคราะห์ และจัดทำงบประมาณความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนให้ผู้เรียนมีความรู้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทางด้านการเมือง การบริหาร และเศรษฐกิจ โดยมีเนื้อหาสาระตามคำอธิบายรายวิชาใน มคอ.3 ดังนี้

แนวคิด และวิเคราะห์นโยบายการรักษาความมั่นคงภายใน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทางด้านการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสังคม ความร่วมมือและประสานผลประโยชน์ระหว่างประเทศ บทบาทขององค์การระหว่างประเทศในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้เขียน/ผู้สอนได้จัดแบ่งสาระการเรียนรู้รวมทั้งสิ้น 10 บท ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์และสาระการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา DAD 5301 ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำเรื่องความมั่นคงของชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บทที่ 2 การเมืองและความมั่นคงภายในประเทศ บทที่ 3 การบริหารการค้าและความมั่นคงภายในประเทศ บทที่ 4 มิติทางสังคม และวัฒนธรรมของความมั่นคงภายในประเทศ บทที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน บทที่ 6 บทบาทขององค์การระหว่างประเทศด้านนโยบายสาธารณะ บทที่ 7 การระบุดัตถนและความมั่นคงของชาติ บทที่ 8 การส่งเสริมระหว่างประเทศและความมั่นคงแห่งชาติ บทที่ 9 กรณีศึกษาและการวิเคราะห์ และ บทที่ 10 ทิศทางในอนาคตและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการบดี รศ.ดร.ชุตินันท์ ประเสริฐศรี ท่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รศ.ดร.ดวงสมร รุ่งสุวรรณโพธิ์ และคณาจารย์ในหลักสูตรทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันในเส้นทางความก้าวหน้าทางวิชาการ อีกทั้งน้อง ๆ เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่คอยให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

เอื้ออัมพร ทิพยทิฆัมพร
(ดร.เอื้ออัมพร ทิพยทิฆัมพร)

อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ. 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา	(ฉ)
แผนบริหารการสอน บทที่ 1	1
บทที่ 1 ความมั่นคงของชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	2
1.1 ความนำ	2
1.2 นิยามความมั่นคงของชาติในบริบทโลก	2
1.3 วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	3
1.4 จุดบรรจบทางการเมือง การค้า และความมั่นคง	5
1.5 สรุปท้ายบท	7
1.6 คำถามทบทวน	8
1.7 เอกสารอ้างอิง	8
แผนบริหารการสอน บทที่ 2	9
บทที่ 2 การเมืองและความมั่นคงภายในประเทศ	10
2.1 ความนำ	10
2.2 พลวัตทางภูมิรัฐศาสตร์และข้อควรคำนึงด้านความมั่นคง/ปลอดภัย	10
2.3 กลยุทธ์ทางการทูตในการรักษาความมั่นคงของชาติ	12
2.4 บทบาทของพันธมิตรและข้อตกลงทางการเมือง	14
2.5 สรุปท้ายบท	16
2.6 คำถามทบทวน	16
2.7 เอกสารอ้างอิง	16
แผนบริหารการสอน บทที่ 3	18
บทที่ 3 การบริหารการค้าและความมั่นคงภายในประเทศ	19
3.1 ความนำ	19
3.2 การพึ่งพาซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ	19
3.3 สงครามทางการค้า ภาษีศุลกากร และผลกระทบต่อความมั่นคง	21
3.4 เทคโนโลยีและการค้า: การสร้างสมดุลด้านความปลอดภัยและนวัตกรรม	22
3.5 สรุปท้ายบท	24
3.6 คำถามทบทวน	24
3.7 เอกสารอ้างอิง	24

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
แผนบริหารการสอน บทที่ 4	26
บทที่ 4 มิติทางสังคมและวัฒนธรรมของความมั่นคงภายในประเทศ	27
4.1 ความนำ	27
4.2 ความยืดหยุ่นทางสังคมและความมั่นคงของชาติ	27
4.3 การทูตทางวัฒนธรรมและซอฟต์แวร์ เพาเวอร์ ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	29
4.4 การย้ายถิ่น อัตลักษณ์ และความท้าทายด้านความมั่นคง	31
4.5 สรุปท้ายบท	33
4.6 คำถามทบทวน	33
4.7 เอกสารอ้างอิง	34
แผนบริหารการสอน บทที่ 5	36
บทที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน	37
5.2 พหุภาคีในการรับมือกับความท้าทายระดับโลก	37
5.3 ความร่วมมือกับการแข่งขัน: การค้นหาจุดร่วม	39
5.4 กรณีศึกษาด้านความร่วมมือระหว่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ	41
5.5 สรุปท้ายบท	43
5.6 คำถามทบทวน	43
5.7 เอกสารอ้างอิง	44
แผนบริหารการสอน บทที่ 6	45
บทที่ 6 บทบาทขององค์การระหว่างประเทศด้านนโยบายสาธารณะ	46
6.1 ความนำ	46
6.2 มติของสหประชาชาติและคณะมนตรีความมั่นคง	46
6.3 องค์การการค้าโลกและการบังคับใช้นโยบาย	49
6.4 การประเมินประสิทธิผลขององค์การระหว่างประเทศ	52
6.5 สรุปท้ายบท	54
6.6 คำถามทบทวน	55
6.7 เอกสารอ้างอิง	55

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
แผนบริหารการสอน บทที่ 7	57
บทที่ 7 การระบุตัวตนและความมั่นคงของชาติ	58
7.1 ความนำ	58
7.2 การเมืองเรื่องอัตลักษณ์และภัยคุกคามด้านความมั่นคง	58
7.3 เชื้อชาติ ศาสนา และความมั่นคงของชาติ	60
7.4 มาตรการเฝ้าระวัง ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความมั่นคง/ปลอดภัย	63
7.5 สรุปท้ายบท	65
7.6 คำถามทบทวน	66
7.7 เอกสารอ้างอิง	66
แผนบริหารการสอน บทที่ 8	68
บทที่ 8 การส่งเสริมระหว่างประเทศและความมั่นคงแห่งชาติ	69
8.1 ความนำ	69
8.2 การทูตสาธารณะในการกำหนดความมั่นคงแห่งชาติ	69
8.3 การโฆษณาชวนเชื่อ สื่อ และเรื่องเล่าเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ	71
8.4 การบริหารแบรนด์และภาพลักษณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	73
8.5 สรุปท้ายบท	75
8.6 คำถามทบทวน	76
8.7 เอกสารอ้างอิง	76
แผนบริหารการสอน บทที่ 9	78
บทที่ 9 กรณีศึกษาและการวิเคราะห์	79
9.1 ความนำ	79
9.2 กรณีศึกษาความท้าทายด้านความมั่นคงแห่งชาติ	79
9.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบกลยุทธ์และการตอบสนอง	81
9.4 บทเรียนที่ได้รับและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด	83
9.5 สรุปท้ายบท	85
9.6 คำถามทบทวน	86
9.7 เอกสารอ้างอิง	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนบริหารการสอน บทที่ 10	88
บทที่ 10 ทิศทางในอนาคตและข้อเสนอแนะ	89
10.1 ความนำ	89
10.2 แนวโน้มใหม่ด้านความมั่นคงแห่งชาติ	89
10.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน	91
10.4 บทบาทความร่วมมือระดับนานาชาติและองค์กรระหว่างประเทศในอนาคต	93
10.5 สรุปท้ายบท	96
10.6 คำถามทบทวน	97
10.7 เอกสารอ้างอิง	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก : เอกสารแนะนำสำหรับการศึกษาเพิ่มเติม	106
ประวัติผู้เขียน	107

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา

รหัสวิชา DAD 5301

รายวิชา นโยบายความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
(Security Policy and International Relationship)

3 (3-0-9)

เวลาเรียน 45 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

แนวคิด และวิเคราะห์นโยบายการรักษาความมั่นคงภายใน และความสัมพันธระหว่างประเทศ ทางด้านการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสังคมความร่วมมือและประสานผลประโยชน์ ระหว่างประเทศ บทบาทขององค์การระหว่างประเทศในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ที่ส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

Concept and analysis of national security international relationship on politic, trade management, social and culture; International cooperation and benefit; role of international organization on public policy, identification; international promotion.

วัตถุประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้และสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์กรณีตัวอย่างศึกษา สามารถนำ ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้
2. เพื่อให้มีความรู้ด้านกลยุทธ์ในเทคนิคการวิเคราะห์และจัดทำงบประมาณความสัมพันธ์ระหว่าง เศรษฐกิจและการเมืองความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
3. เพื่อให้มีความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทางด้านการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

จำนวนชั่วโมง

บทที่ 1 ความมั่นคงของชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

4 ชั่วโมง

ความนำ

นิยามความมั่นคงของชาติในบริบทโลก

วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

จุดบรรจบทางการเมือง การค้า และความมั่นคง

สรุปท้ายบท

คำถามทบทวน

เอกสารอ้างอิง

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา (ต่อ)

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)	จำนวนชั่วโมง
บทที่ 2 การเมืองและความมั่นคงภายในประเทศ ความนำ พลวัตทางภูมิรัฐศาสตร์และข้อควรคำนึงด้านความมั่นคง กลยุทธ์ทางการทูตในการรักษาความมั่นคงของชาติ บทบาทของพันธมิตรและข้อตกลงทางการเมือง สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	4 ชั่วโมง
บทที่ 3 การบริหารการค้าและความมั่นคงของประเทศ ความนำ การพึ่งพาซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ สงครามทางการค้า ภาษีศุลกากร และผลกระทบต่อความมั่นคง เทคโนโลยีและการค้า : สร้างสมดุลด้านความปลอดภัยและนวัตกรรม สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	5 ชั่วโมง
บทที่ 4 มิติทางสังคมและวัฒนธรรมของความมั่นคงภายในประเทศ ความนำ ความยืดหยุ่นทางสังคมและความมั่นคงของชาติ การทูตทางวัฒนธรรมและ ซอฟท์ เพาเวอร์ ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การย้ายถิ่น อัตลักษณ์ และความท้าทายด้านความมั่นคง สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	4 ชั่วโมง

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา (ต่อ)

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)	จำนวนชั่วโมง
บทที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ความนำ พหุภาคีในการรับมือกับความท้าทายระดับโลก ความร่วมมือกับการแข่งขัน : การค้นหาจุดร่วม กรณีศึกษาด้านความร่วมมือระหว่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	5 ชั่วโมง
บทที่ 6 บทบาทขององค์การระหว่างประเทศด้านนโยบายสาธารณะ ความนำ มิติของสหประชาชาติและคณะมนตรีความมั่นคง องค์การการค้าโลกและการบังคับใช้นโยบาย การประเมินประสิทธิผลขององค์การระหว่างประเทศ สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	5 ชั่วโมง
บทที่ 7 การระบุดัตตนและความมั่นคงของชาติ ความนำ การเมืองเรื่องอัตลักษณ์และภัยคุกคามด้านความมั่นคง เชื้อชาติ ศาสนา และความมั่นคงของชาติ มาตรการเฝ้าระวัง ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความมั่นคง/ปลอดภัย สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	4 ชั่วโมง

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา (ต่อ)

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)	จำนวนชั่วโมง
บทที่ 8 การส่งเสริมระหว่างประเทศและความมั่นคงแห่งชาติ ความนำ การทูตสาธารณะในการกำหนดความมั่นคงแห่งชาติ การโฆษณาชวนเชื่อ สื่อ และเรื่องเล่าเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ การบริหารแบรนด์และภาพลักษณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	5 ชั่วโมง
บทที่ 9 กรณีศึกษาและการวิเคราะห์ ความนำ กรณีศึกษาความท้าทายด้านความมั่นคงแห่งชาติ การวิเคราะห์เปรียบเทียบกลยุทธ์และการตอบสนอง บทเรียนที่ได้รับและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	4 ชั่วโมง
บทที่ 10 ทิศทางในอนาคตและข้อเสนอแนะ ความนำ แนวโน้มใหม่ด้านความมั่นคงแห่งชาติ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน บทบาทความร่วมมือระดับนานาชาติและองค์กรระหว่างประเทศในอนาคต สรุปท้ายบท คำถามทบทวน เอกสารอ้างอิง	5 ชั่วโมง

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา (ต่อ)

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1. แจงเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ
2. ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนที่จัดเตรียมให้
4. ให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น จากสื่อ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น
5. นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมโดยผู้สอนมอบหมายหัวข้อให้ศึกษา ค้นคว้า นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้สอนใช้คำถามที่มีความหมายเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน
7. นักศึกษาทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบท เน้นให้ใช้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นกรณีศึกษา
8. ผู้เรียนร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับชาตินานาชาติ และระดับโลก

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา ฉบับย่อและฉบับเต็ม
2. เพาเวอร์ พอยท์ (power point)
3. เอกสารแนะนำเพื่อศึกษาเพิ่มเติม
4. สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต (internet) โทรทัศน์ วีดิทัศน์
5. แบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน
6. ลูกเต๋ายักษ์ใช้โยนเพื่อใช้เสี่ยงทายหัวข้อที่จะนำมาอภิปรายทั้งงานกลุ่ม/งานเดี่ยว
7. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในภูมิภาคต่าง ๆ และสถานการณ์โลกในปัจจุบัน
8. กรณีศึกษาจากเหตุการณ์จริง

การวัดผลการเรียนรู้

1. คะแนนวัดผลระหว่างภาค ได้แก่ การเข้าชั้นเรียน การร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน
การตรงต่อเวลา 10 %
2. การทำงานที่มอบหมาย 40 %
3. คะแนนสอบกลางภาค 20 %
4. คะแนนสอบปลายภาค 30 %

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา (ต่อ)

การประเมินผลการเรียนรู้

ใช้ระบบอิงเกณฑ์ ตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

ช่วงของคะแนน	ค่าระดับคะแนน	ระดับที่เป็นตัวอักษร	การแปลผลการศึกษา
86.00 - 100	4.00	A	ดียอดเยี่ยม
82.00 - 85.00	3.75	A-	ดีเยี่ยม
78.00 - 81.00	3.50	B+	ดีมาก
74.00 - 77.00	3.00	B	ดี
70.00 - 73.00	2.75	B-	ค่อนข้างดี
66.00 - 69.00	2.50	C+	ปานกลางค่อนข้างดี
62.00 - 65.00	2.00	C	ปานกลาง
58.00 - 61.00	1.75	C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน
54.00 - 57.00	1.50	D+	ค่อนข้างอ่อน
50.00 - 53.00	1.00	D	อ่อน
46.00 - 49.00	0.75	D-	อ่อนมาก
0.00 - 45.00	0.00	F	ตก
-	-	I	รอคะแนนเพื่อตัดเกรด
-	-	W	ยกเลิกรายวิชา